

Modul: Modulens inriktning: Tidsåtgång med gårdsbesök: Särskild kompetens:	13J, Odlingsstrategi med och utan glyfosat Gårdar som använder växtskyddsmedel 10 tim
Punkt	Innehåll
Översiktlig beskrivning	Genomgång av gårdens nuvarande användning av glyfosat och vilka förändringar i odlingsstrategier som kan behövas framöver. Syftet är att identifiera möjliga alternativa strategier för jordbearbetning, val av grödor, mellangrödor och herbicidanvändning. Modulen är i huvudsak inriktad mot konventionella gårdar, som idag använder glyfosat.
Mål för modulen	Ge ökad kunskap om metoder vid odling utan glyfosat eller med en minskad användning. Maskinkostnader, tidsåtgång och dieselförbrukning ska visas i några alternativ med förändrad jordbearbetning och hur företagets lönsamhet är i de olika alternativen. Beräkningar ska visa hur kväveutlakningen påverkas av ändrad bearbetningsstrategi. En åtgärdsplan tas fram för framtida strategier och idéer som är ekonomiskt rimliga. Modulen bidrar till miljömålen ”Giftfri miljö”, ”Grundvatten av god kvalitet”, ”Ett rikt odlingslandskap” och ”Levande sjöar och vattendrag” och till EU-direktiven ”Hållbar användning av bekämpningsmedel” och ”Vattendirektivet”.
Underlag/ grunddata	Underlag som behövs vid besöket <ul style="list-style-type: none"> • Växtodlingsplan med uppgift om gårdens dominerande växtföljder. • Analysresultat av jordart och multhalter på fälten, eller lantbrukarens uppskattning. • Sprutjournal • Översiktskarta som visar förekomst av problemogräs på gården. • Nuvarande strategier för jordbearbetning • Tillgänglig maskinpark för kemisk och mekanisk ogräsbekämpning på gården. • Glyfosatanvändning och särskilda situationer på gården där glyfosat är ett viktigt hjälpmedel idag. Genomsnittlig dos, (360 g vara) över hela arealen, l/ha och år de senaste tre åren och huvudsakliga tidpunkter som tidig/sen höst, vårbruk, sommar
Rådgivningens innehåll och omfattning	Motivera lantbrukaren Diskutera utifrån lantbrukarens egna erfarenheter och problem i odlingen som gjort att gården använder glyfosat. Diskutera beslutsprocessen inom EU kring glyfosat och att det finns skäl och möjligheter att använda alternativa och kompletterande metoder, oberoende av vilka bestämmelser som kommer att gälla framöver. Förbered åtgärdsplanen Gå igenom vilka användningsområden som har störst betydelse på gården och vilka problem som är viktigast att lösa, exempelvis: <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av rotoogräs efter skörd • Brytning vall eller träda • Avdödning av fång- eller mellangröda • Hantering av spillsäd, spillraps, och annan icke önskvärd kulturgröda efter skörd eller innan ny gröda etableras • Hantering av ört- och gräsogräs innan etablering av ny gröda • Bekämpning av ogräs mellan sådd och uppkomst av ny gröda • Avdödning av ogräshärdar för minskad fröspridning

	<p>Diskutera åtgärder som kan klara odlingen utan glyfosat, till exempel förändrad växtföljd, för mer tid till jordbearbetning, strategier för jordbearbetning och justeringar som kan behövas när det gäller herbicidanvändning.</p> <p>jordbearbetning och vilka justeringar som kan behövas när det gäller herbicider.</p> <p>När det gäller bearbetning kan följande frågor behöva diskuteras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bästa tidpunkt och redskapsval • maskinkostnad och tidsåtgång för olika moment • effekter av förändrad strategi såsom ökad kvickrotsförekomst, årsmånsvariation • regeluppfyllnad t ex krav på grön mark i södra Sverige • kostnad och tidsåtgång <p>När det gäller möjligheten att ändra herbicidinsatserna för arter som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tistel, kvickrot, åkermolke, gråbo, hästhov, spillraps och renkavle <p>Använd excelverktyget BEO för att räkna på intäkter av odlingen, maskin- och arbetskostnader och kväveutlakning för nuläget och för 1-2 alternativ. Antingen görs beräkningen för hela gården eller del av gården där en och samma växtföljd tillämpas.</p> <p>En rundvandring på gården är lämplig, speciellt om rådgivaren inte varit där tidigare.</p>
	<p>Gör en åtgärdsplan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv frekvens och gårdens huvudsakliga användningsområden för glyfosat idag. Redogör för insatser som redan görs för att minska behovet av glyfosat. • Redovisa vilka åtgärder som bedöms som nödvändiga vid ett krav på minskad eller upphörd tillgång på glyfosat; när dessa behöver utföras och hur det påverkar kostnader och tidsåtgång. Beskriv hur ändrad växtföljd eller förändrad ogräsbekämpning i växande gröda, allmänt kan påverka odlingens förutsättningar. • Redovisa resultaten från beräkningarna i excelverktyget BEO för nuläget och 1-2 alternativ för gården eller del av gård, enligt ovan. • Beräkna kväveutlakning med hjälp av excelmodellens förenklade metod för nuläget och alternativet/alternativen.
<p>Resultat och krav på dokumentation</p>	<p>Rådgivningsdokumentet ska innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivning av nuvarande odlingsstrategier med hänsyn till ogrässituationen och användningen av glyfosat • Föreslagna förändringar och åtgärder, de 3-5 viktigaste • Påverkan på maskinkostnader och tidsåtgång i 1-2 alternativ till nuläget • Påverkan på kväveutlakningen av ändrade strategier i 1-2 alternativ • Uppdaterad rådgivningsplan
<p>Krav på rapportering till GNW-adm</p>	<p>Registrera rådgivningstillfället</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppgifter om gårdens odling, växtföljd och växtskyddsanvändning och möjligheter till alternativ till glyfosat enligt flervälsfrågor i GNWadm • Nyckeltal för glyfosatanvändning, drivmedelsförbrukning, arbete och kväveläckage. • Svar på frågor om förändrad odlingsstrategi • Om rådgivningsplanen och/eller bakgrundsbeskrivningen har ändrats ska det registreras.